

Erciş'in Tarihçesi:

Erciş'in de içinde bulunduğu Van Gölü havzasının geçmişi tarih öncesi dönemlere kadar inmektedir. Bölgede Neolitik yerleşmeler konusunda bilgi olmamasına rağmen Tilkitepe Höyüğü, Edremit, Kalecik, Dilkaya ve Ernis mezarlarındaki buluntularda Kalkolitik yerleşim izleri görülmektedir. Dilkaya Höyüğü buluntularında Erken Hurri kültürünün (M.Ö 3000) bölgede etkili olduğu bilinmektedir. Erciş'in bilinen ilk resmi tarihi Urartularla (MÖ900-600) başlar. Arap kaynaklarında geçen Arciş adının Urartu Kralı Argişti'den geldiği ve dolayısı ile Erciş'in Urartular tarafından kurulduğu belirtilmektedir.

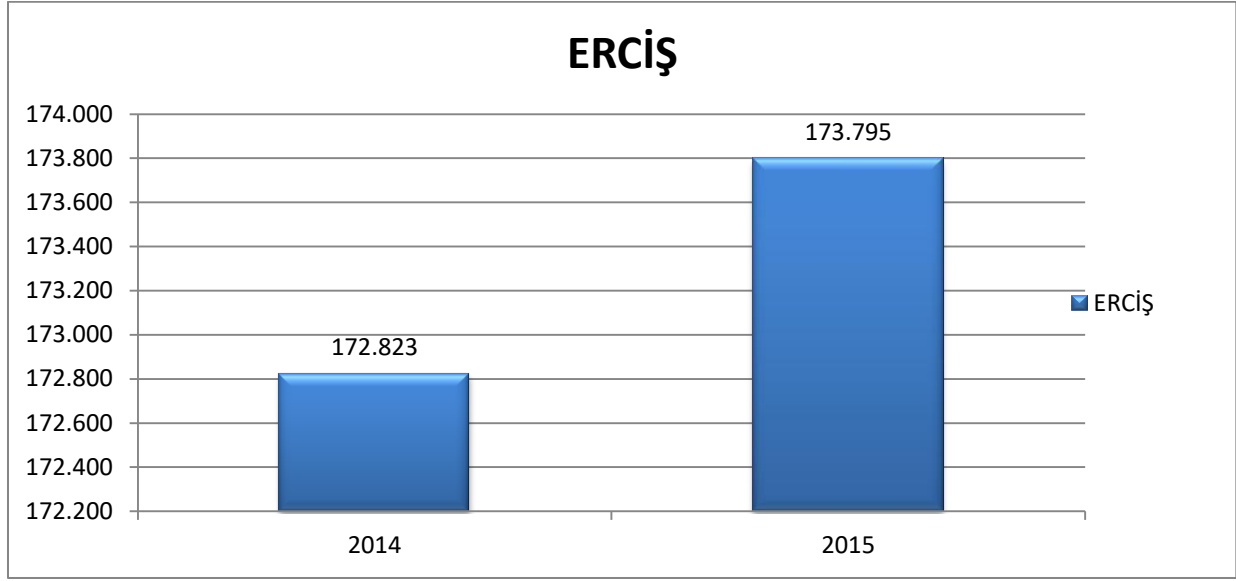
Erciş'in Coğrafyası:

İlçenin toplam yüzölçümü 2.179 km²'dir. Yükseltisi 1750 m'dir. Vangölü'nden 5 kilometre içeride, 25 metre yükseklikte kurulmuş olan Erciş'in Van'a uzaklığı ise 90 kilometredir. 2 beldesi, 12 mahallesi, 86 köyü ve 36 mezrası bulunmaktadır.

Erciş Ovası, Van Gölü kıyılarının en geniş ovalarından biridir. Ova, geniş vadiler boyunca içerilere sokulmuştur. Zilan Deresi'nin geçtiği yerlere "Hatun Çukurovası", üzerinde Erciş ilçesinin bulunduğu düzlüğe de "Suluova" adı verilmektedir. Ayrıca bol otlu ve sulu birçok ova ve yaylası bulunmaktadır. Erciş ilçesinin güneyinde Van il merkezi, doğusunda Muradiye ilçesi ve Nahçıvan ülke sınırı, batısında ise Ahlat, Adilcevaz ilçeleri bulunmaktadır. Bölgede karasal iklim hâkimdir. Kışlar soğuk ve sert, yazlar sıcak ve kuraktır.

Erciş'in Nüfus Yapısı:

Erciş ilçesi Van ilin en büyük 2. Büyük ilçesidir. Erciş ilçesinin toplam nüfusu 173.795 kişidir. Toplam nüfusun %52'si (90.016) erkek, %48'i (83.779) kadındır. İlçe nüfusu bir önceki yıla göre nisbi olarak artmıştır.

Erciş Eğitim:

İlçe genç nüfusa sahip bir ilçedir. Bu bakımdan öğrenci sayısı da fazladır. Milli eğitim bakanlığının okulları dışında Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı yüksek okullarda mevcuttur. İlçe de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı; 207 okul ve **1.176** derslik bulunmaktadır.

İlçede **48.305** öğrenci bulunmaktadır. Toplam nüfusun toplam nüfusunun **%28'i** öğrencidir.

İlçede Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı bir yüksekokul ve birde işletme fakültesi bulunmaktadır. Bu iki okulun ortalama bin öğrencisi bulunmaktadır.

İlçe Turizmi:

İlçe tarihi geçmişi ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Zengin kültür varlıklarına sahiptir. İlçe turizm potansiyeli yüksektir. İlçeye her yıl yerli yabancı turist ziyaretleri olmaktadır. Gezilip görülmesi gereken yerler fazladır. İlçeye ait eserler arasında; Urartu dönemine ait baskı kalıpları, Urartu dönemine ait Deliçay Kalesi ve

Limanı, Urartu dönemine ait çivi yazılı kitabeler, açık hava tapınağı, Urartu kaya mezarları, Zernaki tepe yerleşim yerleri bulunmaktadır.

Bunların yanında Türk tarihine ışık tutan eserler mevcuttur. Bu eserler arasında mezarlıklar, kaleler, türbeler ve köprüler mevcuttur. Bunlar arasında önemli eserler Erciş Kalesi, Akçayuva Köyü Türbesi, Koca Yusuf Paşa türbesi bulunmaktadır.¹

Erciş Ekonomisi:

Van'ın ilçeleri arasında ekonomik bakımdan en düzenli ve gelişmiş ilçesidir. Ticari hayat güçlüdür. Ancak 'kükürt' gibi doğal ürünlerin işleneceği orta boy sanayiden yoksundur.

İlçenin ekonomisinde söz sahibi olan ve ilçeye en büyük katkı sağlayan kurum Erciş Şeker Fabrikası'dır. 26 yıldır faaliyet veren kurum Erciş ilçesine ekonomik anlamda büyük katkılar sağlamış, yöre halkının istihdamında pay sahibi olmuştur. Ancak kurum 2008 yılında özelleştirme kapsamına alınmıştır. Kurumun yaklaşık üretim kapasitesi 45 milyon TL'dir. Bu ilçeye ve bölgeye önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Tarihi İpekyolu'nun geçtiği Erciş'te ticari faaliyetlerde gelişmiştir. İlçe de büyüklü küçüklü sanayi işletmeleri bulunmaktadır. İlçeye büyük katkı sağlayan işletmeler yöre halkına istihdamda sağlamaktadır. Ticaret ve Sanayi Odası'nın da bulunduğu ilçe de son olarak Organize Sanayi Bölgesi (OSB) açma çalışmaları devam etmektedir.

Van ili sahip olduğu jeolojik yapı gereği önemli perlit ve pomza yataklarına ev sahipliği yapmaktadır. Pomza ve perlit yatakları özellikle Erciş ilçesinde yoğunlaşmıştır. Bu ilçede Kocapınar ve Erbeyli sahalarında perlit ve pomza yatakları bulunmaktadır. Pomza rezervinde Dünyada 2. sırada bulunan Türkiye'de toplam rezervin %6,5 de Van İlinde çıkarılmaktadır. Pomza ve perlit maden rezervinde Erciş ilk sıradadır.

¹ Erciş Kaymakamlığı, 2015

POMZA MADENİ	
Erciş-Ekiciler Köyü	3.491.000 ton Rezerv
Erciş-Kırkpınar Köyü	69.950.000 ton Rezerv
PERLİT MADENİ	
Erciş-Kocapınar	1.350.000.000 ton Rezerv
Erbeyli Köyü	200.000.000 ton Rezerv

Bunun yanında Kocapınar sahasında 20 milyon m³ pomza rezervi olduğu bilinmektedir. ²

Erciş'te Tarım Ve Hayvancılık:

Tarım:

Toplam Alan	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	Nadas Alanı	Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı	Sebze bahçeleri alanı (dekar)
441.204	229.074	197.555	8.555	6.020
Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar

Erciş ilçesinde toplam tarım alanı 441.204 dekardır. Toplam tarım alanının 229.074 dekarı tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanı, 197.555 dekarı nadas alanı, 8.555 dekar meyveler alanı, 6.020 dekarı ise sebze bahçeleridir.

2015 yılı verilerine göre ilçede üretilen tarım ürünleri miktarı;³

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Patates (Diğer)	967	964	2.852	2.959
Fasulye (Kuru)	291	290	35	121

² Maden Tetkik Arama, 2015

³ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2015

Yem Bitkileri Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Yonca (Yeşil Ot)	91.800	88.000	70.400	800
Korunga (Yeşil Ot)	17.160	16.900	11.830	700
Mısır (Silajlık)	360	350	1.050	3.000

Şeker İmalatı Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Şekerpancarı	675	675	3.050	4.519

Tahıl Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Hasat edilen alan(dekar)	Üretim(ton)	Verim(kg/da)
Buğday (Diğer)	100.373	93.958	12.736	136
Arpa (Diğer)	17.373	17.211	3.225	187

Sebze Üretimi:

Ürün adı	Ekilen Alan(Dekar)	Üretim(Ton)
Lahana (Beyaz)	1.335	4.673
Marul (Göbekli)	2	4
Marul (Aysberg)	3	6
Maydonoz	3	15
Roka	2	2

Ürün adı	Ekilen Alan(Dekar)	Üretim(Ton)
Soğan (Taze)	373	330
Turp (Kırmızı)	123	252

Ürün adı	Ekilen Alan(Dekar)	Üretim(Ton)
Domates (Sofralık)	1.404	3.696
Hıyar (Sofralık)	325	975
Biber (Dolmalık)	260	429
Biber (Sivri)	265	450
Patlıcan	129	200
Balkabağı	21	37
Fasulye (Taze)	325	341
Kavun	700	1.120
Karpuz	750	1.953

Meyve Üretimi:

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşıta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşıta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Elma (Golden)	402	424	30	14.130	4.800	18.930
Elma (Starking)	5.170	364	30	12.130	147.550	159.680
Elma (Grannysmith)	26	20	29	678	182	860
Elma (Diğer)	240	70	25	2.800	3.300	6.100
Armut	620	391	25	15.650	1.870	17.520
Ayva	27	20	20	992	45	1.037
Erik	80	54	25	2.170	325	2.495
Kayısı	350	286	26	11.015	6.780	17.795
Zerdali	9	9	24	376	127	503
Kiraz	94	67	23	2.950	252	3.202
Vişne	67	42	20	2.105	203	2.308

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşıta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşıta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Üzüm (Sofralık-Çekirdekli)	220	13	59	220	0	220

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşıta ağaç sayısı	Meyve vermeyen yaşıta ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Ceviz	1.250	304	23	13.012	1.120	14.132

Tarımda makine kullanımında ilçede;

- 1.649 traktör
- 9672 Diğer Alet ve Makinler bulunmaktadır. ⁴

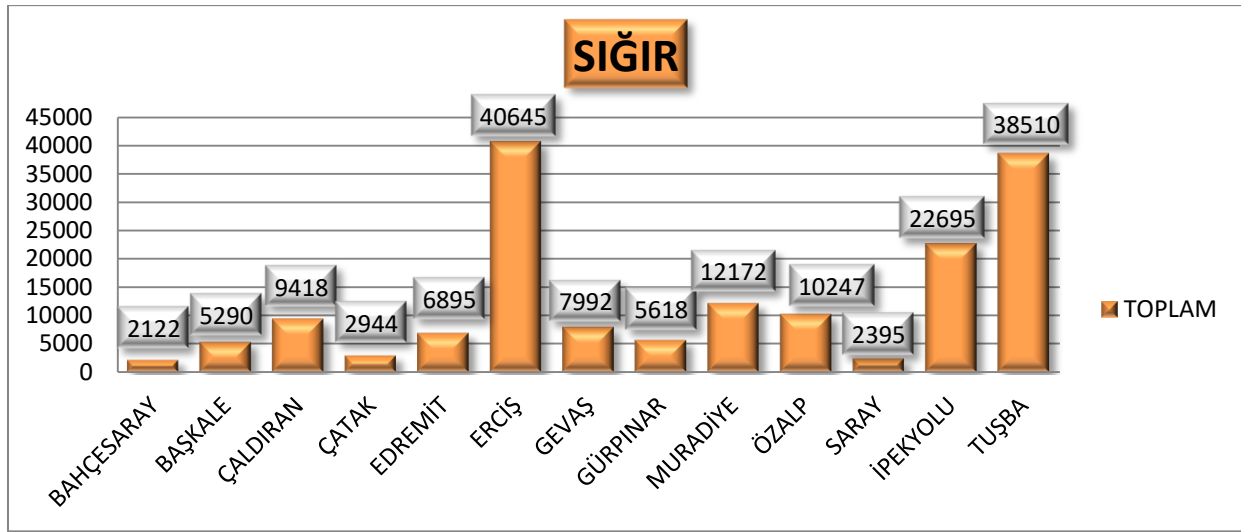
Hayvancılık:

Tarım ile birlikte ilçenin temel geçim kaynakları arasında en önemlisi hayvancılıktır. Hayvancılık faaliyetleri belde ve köylerde yoğunlaşmıştır. İlçe mera varlığı bakımından zengindir. Daha çok küçükbaş ve büyükbaş yetiştiriciliği yapılmaktadır. Et üretimi, süt üretimi, yağ üretimi yapılmaktadır.

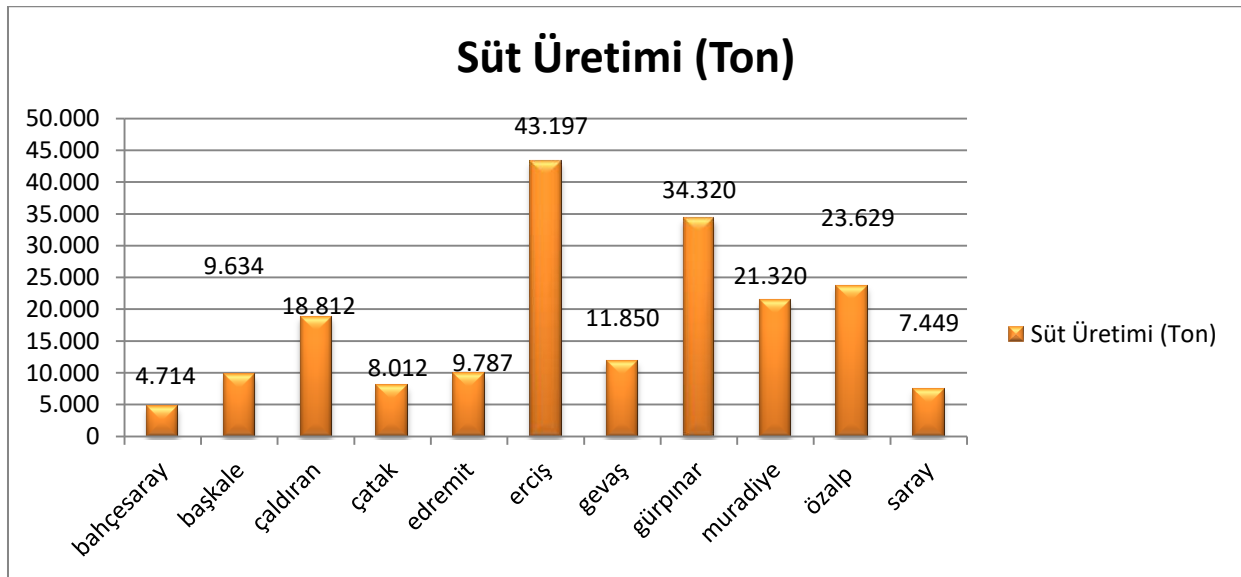
⁴ Tüik, Tarımsal Makine Kullanımı, 2015

Sığır Sayısı (Baş)	Koyun Sayısı (Baş)	Keçi Sayısı (Baş)	Süt Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (Ton)
40.645	224.240	40.160	43.197	87

2015 verilerine bakıldığında ilçede 224.240 baş koyun, 40.645 baş sığır, 40.160 baş keçi bulunmaktadır. Keçi varlığı bakımından Van'da ikinci sırada yer almaktadır. Sığır varlığının en fazla olduğu ilçe Erciş ilçesidir.

Bunun yanında süt üretiminde Erciş ilçesi il sırada yer almaktadır.⁵

⁵ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2015

Arıcılık: Arıcılık küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıktan sonra ilçe de faaliyeti yapılan bir diğer ekonomik alandır. İlçede aktif olarak arıcılık yapan 12 köy bulunmaktadır.

İşletme sayısı	Yeni Kovan	Eski Kovan	Toplam Kovan	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)
21	5.118	0	5.118	87	7,677

Toplam **5.118** kovanda yapılan arıcılıkta yılda ortalama **87** ton bal üretilmektedir.⁶

Erciş'te Öne Çıkanlar:

- Küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı,
- Sanayi faaliyetlerinin gelişmesi,
- Tarımsal üretim zenginliği,
- Zengin yer altı kaynakları,
- İlin en büyük ilçesi olması,
- Yüksek turizm potansiyeli,
- Erciş şeker fabrikası,
- Bal üreticiliği,

Erciş Yatırım Alanları:

- Yer altı kaynaklarının kullanımı,
- Turizm yatırımları,
- Hayvancılık yatırımları,
- Hayvansal ürünler üzerine yatırım,
- Tarımsal üretim yatırımları,
- Bal üreticiliği,
- Meyve ve sebze üreticiliği,

⁶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2015

Erciş'te Yapılması Gerekenler:

- Tarım üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- İlçe de yapılma aşamasında olan organize sanayi bölgesinin hızlı bir şekilde tamamlanması,
- Ticari ve sanayi işletmelerine gerekli devlet desteğinin sağlanması,
- Etkin işgücünün ilçe de kalması için yeni ekonomik açılımların yapılması,
- 2011 depreminin yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların giderilmesi için gerekli çalışmaların hızlandırılması,
- İlçe turizminin gelişmesi için gerekli girişimlerde bulunulması ve ilçe tanıtımının iyi yapılması,
- İlçe sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına dikkat çekilmesi,
- Ekonomik ve sosyal kaygılardan kaynaklanan göçün engellenmesi için gerekli çalışmaların yapılması,
- İlçe eğitim ve sağlık hizmetlerinin modern yapıya ulaştırılması,